

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

S[e]c[und]a est [vir]tuose p[er]fectio[n]is:

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

ne Jobel. ij. Evertimini ad me in toto corde vestro. Evertamur etiā firmiter z pseueranter sine recidivatiōe quēadmo dū fecit brūs germanus: qz sic dicit Ber. Irrius est z nō penitēs q̄ adhuc agit qd̄ peniteat: si vis verus penitēs esse cessa a pctō: z noli ampli⁹ peccare: qz inanis ē penitētia: quam sequens coinquinat culpa. Hec ille.

Secunda est cōsideratio p̄tiose p̄fectiōis. Fuit em̄ brūs germanus vir virtutib⁹ plenissim⁹. Eccl. i. Quasi luna plena in dieb⁹ suis lucet: z q̄si sol refulgēs sic ille effulsit in tēplo dei. Et ibidē Quasi vas auri solidū ornatū oi lapide p̄ciolo. Inter ceteras aut̄ p̄tutes tres p̄cipue relucebant in eo q̄ maxime ad sp̄ualē p̄fectiōē disponū: z in brō germano fuerunt excellentes.

Prima est corporalis maceratiōis austeritas.

Secunda est sp̄itualis humiliatiōnis profunditas.

Tertia est fraternalis miseratiōnis benignitas.

Prima est corporalis maceratiōis asperitas. Brūs vtiq̄ germanus statim vt fact⁹ est ep̄s oēs corpales delicias p̄orsus abdicauit. vñ vxorē in sororē cōmutauit z crucē dñi iugit̄ in corpe suo portare cepit: attēdēs q̄ vita sacerdotis dz ēē sp̄ualis z angelica. Gal. v. Qui ch̄i sūt carnē suā crucifixerūt cū vicijs z concupiscentijs. Si sp̄ū viuim⁹ sp̄ū z ambulem⁹. Sz heu heu pauci h̄ p̄siderāt: multi q̄ppe qui sp̄uales eē debēt: carnalib⁹ se dōditi. Ber. Fornicatio in multjs clericis regnat q̄ puritatis auctorū ipuro corde z corpe mimilfratēs nō verē stare agelū dñi q̄ secer me dnos z dispdat: sed oīno audēt agni imaculati sacras p̄tingere carnes: z intingere in sanguine saluatoris man⁹ nefarias q̄bus pauloan carnes p̄ch dolor meretricias atrectarūt: sic altarja cōcūtre: sic frequēta re psalmos: cū z h̄mōi laus sit execrabili: z oīno sit in pctm̄: manifesta loq̄mur z que vix aliq̄ erubescūt. Idē. Esset siqdē sine dubio meli⁹ nubere q̄ vri z saluari in humilijū fideliis ppli: qz in cleri sublimitate z deteri⁹ viuere z districtius iudicari.

Multi em̄ libertatē in q̄ vocat̄ sūt in oculationē carnis dedisse vidēt abstinentes re medio nuptiali z oīne deinceps flagitiū effluētēs. Idē. Currit passim ad sacros ordines z reuerēda q̄q̄ sp̄itib⁹ angelicis ministeria hoies apphendūt sine reuerētia: sine p̄sideratiōe. Hec Bern. Non sic brūs germanus: nō sic officij sacerdotalē suscepit: sz repēte fact⁹ est vir oīno sp̄ual: ne quib⁹ mō irreuerētiā faceret diuinis mysticis. Sz q̄s ei⁹ austeritatem enarrare possit. Ex ea nāq̄ die q̄ in pōtifice assumpt⁹ est vsq̄ ad terminū vite sue q̄ anis. xxx. z dieb⁹. xxv. a die illa durauit. rātis abstinentijs corp⁹ suū astringit vt nō p̄ panē frumētis: nō vinū: nō acerū: nō oleū: nō legumē: nec qd̄ salis ad vsū p̄didi saporē acceperit. Soli q̄ppe dieb⁹ resurrectiōis z nativitatis dñice vinū sūmebat: sz ip̄m vint sapore aq̄ nimia extinguebat. In sua refectiōe p̄mū cinere: dehinc panē hordeaceū sūmebat: sp̄q̄ ieiunās nō q̄ nisi in vespe comedebat. Nec in estare: nec i hyeme veste altā habuit p̄ter allicū tunicā z cucullā Tunicaq̄ aut̄ nisi forte allicū donaret tāq̄ diu ferebat donec attritiōe nimia soluere t̄r: Lect⁹ su⁹ cinere culicior sacculo ornat⁹. Caput ab hūeris nulla cervicali subleuabat adiectio. Nūq̄ vestimentū raro calciamēta z raro cingulum detrahebat. Iugis in eo gemit⁹: oīo p̄seuerās: longū em̄ somnū inter tot tormēta capere nō poterat. Ceterū qd̄ aliud dicere possum⁹ nisi si glōsum germanū inter tot cruces lōgū traxisse martyriū. sup̄ hoies quidē sūt qd̄ gessit. Cōsidera nāq̄ porē vitā deliciosā p̄sidera hāc tā rigoiosā: cōsidera insup̄ ei⁹ p̄seuerātam diuturnā z videre potēris in eo corporalis austeritatis singularē excellētā. q̄ p̄cto sp̄ indies eū disponebat ad ampliorē grām. Nā vt dī. Hugo de scō victore. Parca vita occidit viciat libidinē extinguit: virtutē nutrit: animus roborat: mentē ad celestia eleuat. Hec ille. Studeam⁹ igitur eius exemplo p̄niaz agētes carnē macerare: qm̄ sicut dī Ro. vij. Si fm̄ carnē vixerit⁹ morietur. Si aut̄ sp̄ū sc̄tā carnis mortificauerit⁹ viuet.

Secunda virtus est sp̄itualis humiliatiōis profunditas. Hec q̄p̄

Her. De scō Germano

pe ē spūalis edificij fūdamētū. Aug. lib. de iohis dñi. Cogitas magnā fabricā cōstruere: cellitudinis pū? de fūdamēto cogita hūilitatē. Hec ille. Brūs vtiq; ger/ manus pfundissime hūilitatis erat. Pauperib; em sepe manu pūta pedes abluēbar: vestimētis vilib; vtebat: z nō nisi vas terreis aut ligneis. Un cū semel rauē nā puenisset z regina venerabilis placida vas argēti amplissimū abis delicatiorib; plenū hora cene trāsmisisset: mun? qdem sic suscepit vt ministris suis cibos traderet z vas argenteū paupib; dispēdūz retineret. Visitq; regine scutellā ligneaz hōrdeaceo pane plenāz hāc illa libēt suscepit z vas illud postmodū argento textit z panē multis remedij ac pūctib; reseruauit. Itaq; brūs german? p mētis hūilitatione q̄dite in dei grā pficiebat. Nā ipsa hūilitas ad dei grām maxime disponit. Ia. iij. Supbis de? resistit: hūilib; autē dat grāz. Et Aug. Dū mēs hūana hūilitati inuitit: pfecto ipa in amore celestii ināmat.

Tertia est fraternalis misericordis benignitas. Hec vtiq; de eodē gūo disponit ad deī misericordiam z grāz obtinendā. Matth. v. Bñi misericordes quoniā ipi misericordiam psequent. Erat vtiq; brūs german? benignissim? z misericors multiplici. Primo corpales idigētias subleuando. Semel dū rauēnā petēs alpes ascēderet inter alios vidit quēdā claudū z senē qui fāscē viri scētūs arripēs pūis hūeris trāspōitauit vltra torrētē de motibus peccantē: ipm q̄q; senē iterato transitu subiecta ceruice trāspōsuit. vīm q̄ppe scō virō pūlit virtus charitatē. i. Co. v. xij. Charitās benigna ē. Salē q̄ppe charitatē ac pietatē exhibeat vt oib; domū suā pberet z pauperū necessitatib; sollicitē subuenit. Quadā die dū iter faceret: paupes occurrēt elemosynā postulātes. In terrogat? autē diacon? tres tñ aureos eē rñdit: q̄s ille oīno statim erogari pcepit. Ad hec diacon? vñ victuri hodie sum? q̄ rñdit. Paupes suos pascit deus tu qd hēs da paupib;. Diacon? q̄si pūld? duos erogat: vñ reseruat. Post paululū eq̄tes qdā post eū veniētes obrulerūt ei mu-

nus ducētoꝝ solidoz. Deīn ad diaconūz puerus ait. Accipe q̄ tradidit z intelligere fraudē fecisse paupib;. Nā tñ totū pūlit ses remuneratoꝝ nō hodie trecentos solidos reddidisset: p̄remuit diacon? sui reat? secretū vidēs inouisse pōfici. Ecce q̄ larg? erat in elemosynis paupū. Job. iij. Quō poteris esto misericors: si multū tibi fuerit abūdā tribue: si autē exigū illud libēt igitri stude: p̄mū em bonū thesaurizas tibi. zc. Nota libēt emeret paupū vniūyl carnes si rātū se crederet habitū rū p denario q̄ntū diues p cētū solidis: q̄ exigū h; libēt illō imp̄tiri d; qm rātū p̄mū hēbit de modico sic diues de mag. **Secō apparuit benignissim? z misericors spūales ignozārias illustrādo.** vñ bñ trāstuit in britāniā p heresi pelagiana cōfurādā z pplō illūmādo in p̄tate fidei rāq; ver? zelatoꝝ saluz aiaz. Dan. xij. Quā ad iusticiā erudiūt mltos est q̄s stelli in ppetuas eternitates. **Tertio offēdas remittēdo.** vñ semel inuēte vepa qdā paup sup suo comitatu accessit cui? nudtati viri scētūs p̄soluit q̄ dolose iumentū q̄ senior vebēbat arripuit: sequētī autē die dū sup aliud aial iter ageret: demoremur inq̄t qz ifelicē illi? labor z irridēd? est et dolēd? quē mox videbitz corā nobis. Cū qz substitissent respiciūt post se pedicē animal deducēt. Ille autē accelerās gēmbus puolūt? crimen suū p̄fitef: z ita tota nocte se irretitū fuisse retulit vt long? p̄d̄re nō possēt nec euadēdi viā reperissēt. Ad hec vir scētūs mira qdā benignitate rñdit. Si hesternā die nudo tibi regimē dedit sem furandi necessitas nō fuisset. Accipe qd tibi deest: z redde qd n̄m ē: vide benignitatē z misericordiam hui? scētissimi q̄ z rā benigne veniā donat: imo z offēdēt qd sibi necessariū erat vestimētū elargitur. Eph. iij. Estote inuicē misericordes benigni. Imitemur q̄ bñm germanū in benignitate z miā: alias em a deo misericōz obtinere nō possum. Ia. ij. Iudiciū sine misericordia fiet illi q̄ nō fecerit misericōz. Et his itaq; sup dictis p̄tūtib; apper qm brūs german? erat seru? bon? z fidelis. Itas em z alias opatiōes p̄ruosas faciebat: z charitate q̄ facit seruū dei bonū z fidelē. Et ipa ei charitate p̄cedūt oēs h̄mōi p̄pū

De trāffig. saluator. Fo. CCXXII.

tes. Un. j. Cor. xij. Caritas patēs est benigna ē. Caritas nō emulat: nō agit pperā: nō inflat: nō ē ambiciosa: nō qrit q sua sūt. Nō irritat: nō cogitat malum: nō gaudet sup iniquitate: gaudet aut p̄ritati. **Hec ibi.**

Tertia ē p̄sideratio glōse magnificatōis: q̄lū vīz magnificata ē p̄tuo la p̄fectio glōsi germani. Ro. viij. Quos iustificauit illos et magnificauit. **Qm̄** at excellēti q̄dā mō iustificauit dñs bñm germanū. Jō 2 excellēt eū magnificauit. Magnificauit aut dñs p̄fectionē ei⁹ p̄tuo laz: p̄cipue declarādo eam triplī ei testimonio.

Primū ē testimoniu diabolice p̄futa / **S**cdm̄ ē hūane veneratōis. (tōis). **T**ertiu est diuine opatōis.

Primū igit ē testimoniu diabolice p̄futatōis qz vīz in dñs diabolice p̄futa demōes ab obsessis eij / ciedō: q̄ qdē demones cōpellebāt etiā p̄ nūctare aduentū ei⁹ ad locum illum in q̄ erant obsessi.

Scdm̄ est testimoniu hūane veneratōis: dū em̄ adhuc viueret cre / sebat q̄tūdie admiratō et fama ei⁹: oēs q̄ p̄p̄ti singularē ad eū hēbāt reuerentiā. Et post mortē ei⁹ m̄lte venerabiles p̄sone q̄ in trāfitu suo glōso p̄ntes aderāt de mo / dicis rebz suis q̄p̄piā secū afferre voluerūt sic monimētū aliq̄d tāte scitatz ap̄d se p̄seruaret. Jo. xij. Si q̄s mihi ministrauerit honorificabit eū p̄r me⁹. Honorificauit itaqz bñm germanū nō solū in celis: s; z in terris apud homines.

Tertiu est testimoniu diuine opatōis in opibz miraculosis. Et h̄ multiplici. **P**rimo occulta manifestādo vt p̄z d̄ pecunia quā amiserat qdā tanua / n⁹ noie z d̄ futuris meritis puelle genouefe parisien. z de app̄p̄tōe mortis sue. Eccl. xlvj. Q̄ndit illi finē vite sue. **S**cdm̄ i ne cessitate p̄stituz subueniēdo: curādo vīz m̄ltos infirmos: z saxones p̄bitones venētes reppellēdo: z vincroz in ergastul vīnclā resoluēdo. **T**ertio mortuos suscitādo: tres enim mortuos suscitauit: et

duos etiā alios tam mortuos allocutus ē: alinū s̄q̄ etiā suscitauit: z vitulū etiā subulci regē quē z regē p̄stituit z p̄io rez regē exire cōpult. Vide hec sup̄dicta in legēdis. **Hec** s̄ clarissima testimonia sc̄ti ratis tue o glōse germane. Ps. Testimo nia tua credibilia facta sūt nimis. **Er** his igit apparet qm̄ fuit dñi suus bon⁹ vīz z f̄: letis. Jō 2 in fine sibi dictū est a dño. Serue bone z fidelē itra in gaudiū dñi tui **Cō**replemur itaqz hui⁹ glōsi vīri sc̄tiaz tē atqz ei⁹ exēplo sic dō seruire studeam⁹: q̄tinus int̄ suos dñi bonos z fideles inue niri: z dñi gaudiū itrare mereamur. amē

Ser. De glōsa trāffiguratione saluatoris.

Transfiguratus ē aut̄ eos. Matth. xvij. **D**ñs iesus i sua glōsa trāffigurationē pōndere voluit glām q̄ sc̄toz cōp̄a inducēt vt sic efficaci⁹ attraheret af / fectiōes hoim. Sic em̄ vi. Tho. in. iij. p. q. xlv. Ubi via difficil z aspa ac finis io / culus oportz finē p̄cognoscere. **V**ia aut̄ pueniēdi ad glāz aspa ē z difficil. Nam et ip̄e ch̄s p̄ passionē durissimā puenit ad glāz sui corp̄s Lu. vi. Oportuit ch̄m pati z ita intrare in glām suā. **Et** Act. xij. Per m̄ltas tribulatōes oportet nos intrare in regnū celoꝝ. Jō pueniēter dñs discipul glāz sue claritatis oūdit cui etiā suos amicos z suos fideles consignabit. Phil. iij. Reformabit corp⁹ hūilitatz n̄re p̄figētū corp̄ claritatz sue. Itaqz igit trāffiguratus est aut̄ eos. **L**ica hāc aut̄ trāffigurationē glōsissimā tria sūt mysteria p̄tēlanda iura textū euangelicū.

Primū ē mysteriū imitāde p̄paratōis **S**cdm̄ est admirāde p̄tēplatōis. **T**ertiu est mēozande p̄secutiōis.

Primū est mysterium imitande p̄paratōis que videlz fuerint p̄tēparatōia siue antecessoria ad glō / riosam transfigurationē. **Hec** enim nob̄ bis ostendūt que sint nob̄is necessaria ad hoc q̄ transfigurari possimus finaliter p̄ celestem gloriā. **Hec** autem p̄paratōia dispositō tangit triplex in textū euangelico